

Лекція 19. Одягова фурнітура, особливості підбору фурнітури до видів одягу

Зміст

1. Асортимент одягової фурнітури, особливості використання у видах швейних виробів.

1. До одягової фурнітури належать гудзики, гачки, петлі, пряжки, кнопки, застібки.

Гудзики призначені для застібання та оздоблення виробів.

За призначенням гудзики поділяють: на пальтові (26 мм і більше); костюмні (20...25 мм); платтяні (12 мм і більше); брючні (14...17 мм); сорочкові білизняні (10...19 мм); для форменого одягу (14, 18, 22, 24 мм).

За формою гудзики бувають: круглі, овальні, циліндричні, фігурні тощо;

За характером поверхні лицевого боку: гладкі, рельєфні;

За способом кріплення до одягу: з 2, 4 наскрізними отворами, з вушком для пришивання;

За кольором: чорні, білі, кольорові, з декоративними ефектами, з імітацією перламутру, перлів.

Розглянемо асортимент одягової фурнітури. *Металеві гудзики*, виготовляють штампуванням з м'якої сталевий стрічки, характеризуються міцністю та хімічною стійкістю; бувають пальтові, форменні, дитячі та оздоблювальні.

Дерев'яні гудзики виготовляють із клена, берези, бука; не дуже міцні, під дією вологи втрачають форму й блиск, придатні для верхнього одягу.

Рогові гудзики (з рогів великої рогатої худоби) бувають натуральних кольорів або фарбовані в чорний колір, використовуються для верхнього одягу. В гарячій воді гудзики розм'якшуються, втрачають форму, погано шліфуються.

Кістяні гудзики, зроблені з кісток, стійкі до температур, достатньо міцні, але з часом жовтіють і ламаються.

Перламутрові гудзики, виготовляють із раковин моллюсків, мають відповідний блиск, стійкі до вологи, температур, до дії кислот і лугів, але не дуже міцні, ламаються. Застосовують перламутрові гудзики для білизняних, блузочних, сорочкових виробів із тонких, делікатних тканин.

Скляні гудзики виробляють пресуванням, можуть бути різнокольоровими, прозорими, їх використовують для білизни, оздоблення платтів, блуз. Недолік скляних гудзиків полягає в тому, що вони ламаються.

Прес-порошкові амінопластові гудзики бувають як прозорі, так і фарбовані в різні кольори. Вони міцні, стійкі до вологи, дії високих температур і кислот, однак недостатньо стійкі до дії лугів; , найчастіше їх застосовують для верхнього одягу.

Акрилатові гудзики (з оргскла) прозорі, різноманітних кольорів, міцні, світло-, водо- й морозостійкі. Мають недостатню хімічну стійкість і термостійкість (при 60 ° С акрилат розм'якшується). Ці гудзики бувають різними за формою, розміром і призначенням.

Фенопластові гудзики характеризуються високою міцністю, стійкістю до

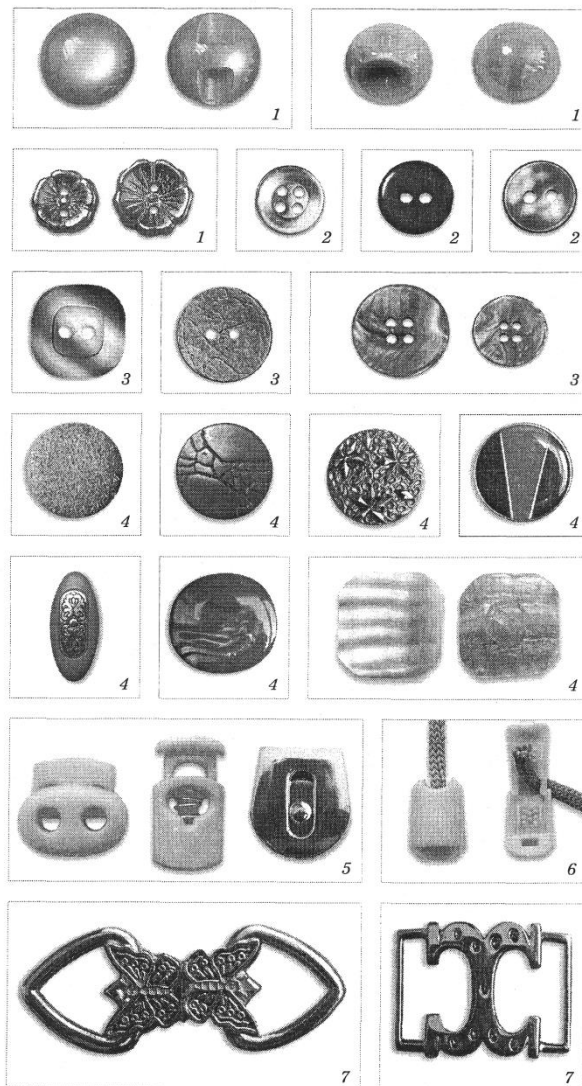

Рис. 1. Одягова фурнітура

- 1) платтяні декоративні гудзики; 2) сорочкові гудзики; 3) костюмні гудзики;
- 4) декоративні гудзики; 5) карабін для шнура; 6) наконечник для шнура;
- 7) пряжки декоративні

води й кислот, мають достатню термостійкість (100 °С), не стійкі до дії лугів і окисників. Використовують такі гудзики для пальт, костюмів, суконь. Гудзики з полістиролу та співполімерів хімічно нестійкі, їх теплостійкість — 60...70 °С, здебільшого їх використовують для верхнього одягу.

Останнім часом для виготовлення гудзиків застосовують поліамідні, поліефірні смоли, поліпропілен. Гудзики, виготовлені із цих матеріалів, мають відповідну хімічну стійкість, теплостійкість (110 °С) і використовуються для легкого плаття, верхнього одягу, білизняних виробів.

Вимоги до гудзиків: гудзики, призначені для застібання та оздоблення одягу, мають бути правильної форми, відповідних розмірів до виду виробу, без

подряпин, тріщин, плям, з гладкими краями, із симетрично розташованими, однаковими за розміром отворами.

Гачки й петлі виробляють із сталевого або мідно-цинкового дроту; щоб захистити від корозії, їх лакують, оксидують, нікелюють або посріблюють. За призначенням і розміром гачки бувають таких номерів: № 2 (шубні) довжина гачка 24 мм, № 3 (пальтові) — 20 мм, № 5 (для плащів, кителів, гімнастерок) — 16 мм, № 6 — 11 мм, № 7 — 9 мм. Гачки №№ 6, 7 (для жіночих суконь і блуз) мають спеціальний фіксатор, який запобігає їх розстібанню. Гачки й петлі для штанів бувають дротові або штамповані, зі сталеві полірованої стрічки і також мають антикорозійне покриття. *Вимоги до гачків та петель:* гачки та петлі повинні мати правильну форму й розміри відповідно до номера, рівну, гладку поверхню, без корозії та подряпин.

Пряжки для штанів виробляють зі сталеві стрічки штампуванням; щоб захистити від корозії, їх лакують або оксидують. Пряжки для пальт, суконь інших виробів верхнього одягу виготовляють з відходів пластмас способом пресування або лиття під тиском, у вигляді прямокутної рамки, круглої, овальної чи іншої форми з перекладиною посередині. Розміри пряжок можуть бути різними. Зазвичай масивні, великі пряжки використовують у верхньому дорослому одязі, і, навпаки, невеликих розмірів у сукнях та блузах.

Кнопки складаються з основи з виступом і головки із заглибленням; при застібанні кнопок основа фіксується у заглибленні головки. Виготовляють з латуні (нікельовані, посріблені), сталеві стрічки (лаковані) або пластмаси. Розмір кнопок визначається їх діаметром (мм), становить 5, 7, 9, 18 мм. Їх використовують для застібання різного одягу.

Застібка - блискавка складається з двох бортових бавовняних або шовкових стрічок, по одному краю яких розміщені ряди металевих або пластмасових ланок. В кінці застібка має обмежувач ходу, розстібається за допомогою замка. Застібки випускають роз'ємними та нероз'ємними. Металеві деталі застібок мають бути нікельованими або хромованими, а пластмасові — з лаковим покриттям. Залежно від ширини замкнутої стрічки застібки поділяють на такі види: особливо дрібна (до 3 мм); дрібна (3...5 мм); середня (5...7 мм); велика (7...10 мм); дуже велика (10 мм і більше). Застібки мають бути блискучими, без плям, іржі. Замок повинен з'єднувати застібку плавно й вільно, швидко. Застібки – блискавки із великими масивними ланками використовують у верхньому одязі, більш делікатні – у легкому одязі.

Текстильна застібка («Велкро») являє собою роз'ємне з'єднання, яке складається з двох міцних стрічок. Лицева поверхня однієї стрічки утворена петлями з поліамідних монониток, а лицева поверхня іншої - гачками. При з'єднанні двох стрічок гачки входять в петлі і виникає швидке та дуже міцне зчеплення. Роз'єднання стрічок потребує значного зусилля. Текстильні застібки використовують для оформлення застібок у дорослих, дитячих, спортивних та молодіжних виробих, аксесуарах.

Рис. 2. Одягова фурнітура
 1) гачки та петлі; 2) кнопки; 3) болт джинсовий;

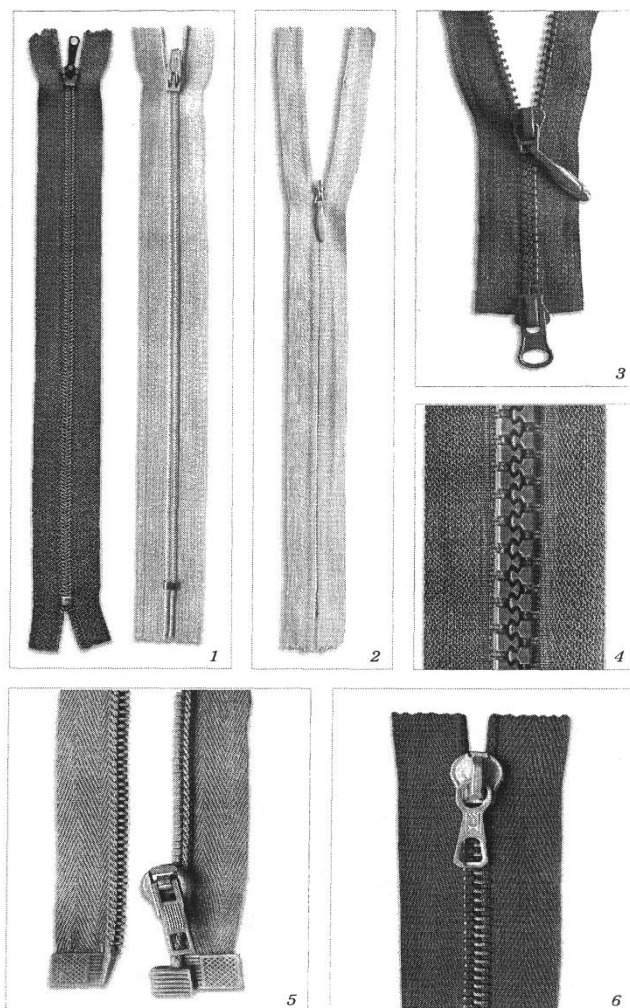

Рис. 3. Одягова фурнітура
 1) тасьма – блискавка нероз’ємна; 2) потайна тасьма - блискавка; 3) тасьма – блискавка роз’ємна; 4) тасьма – блискавка оздоблювальна; 5) тасьма – блискавка із пластмасовими ланками; 6) тасьма – блискавка із металевими ланками